

สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษา
ในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
Conditions Problem And Development Guidelines On Management Information
System In Thamaka School Consortium Under The Secondary
Educational Service Area Office Kanchanaburi

สมฤทธิ พุ่มปรีชา*, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์**
Sumlith PoomPrecha*, Pongsak Ruamchomrat**
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
Kanchanaburi Rajabhat University

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 135 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามสหวิทยาเขตท่ามะกา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่มจำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรวบรวมข้อมูล รองลงมาคือด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ 2) ปัญหาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรวบรวมข้อมูล รองลงมาคือด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ และด้านการประมวลผลข้อมูล 3) แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ดังนี้ 3.1) ด้านการรวบรวมข้อมูล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมครูเพื่อวางแผนการดำเนินงานการกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการรวบรวมข้อมูล มอบหมายบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเป็นผู้รับผิดชอบงานในด้านระบบสารสนเทศการรวบรวมข้อมูล และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จัดทำแหล่งรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน 3.2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายงานระบบสารสนเทศควรร่วมมือกันกำหนดขอบข่ายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของการตรวจสอบ

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในสถานศึกษา และร่วมมือกันกำกับติดตามการตรวจสอบข้อมูลและความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ 3.3) ด้านการประมวลผลข้อมูล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูลและกำหนดผู้รับผิดชอบด้านการประมวลผลข้อมูล 3.4) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรและประสานกับหน่วยงานอื่นและนำมาประกอบในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย 3.5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูลและสารสนเทศ และการสำรองข้อมูลสารสนเทศเพื่อป้องกันความเสียหายมีระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลและสารสนเทศ

คำสำคัญ: สภาพ, ปัญหา, แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษา

Abstract

This research aims to study the conditions problem and development guidelines on management information system in Thamaka school consortium under the secondary educational service area office Kanchanaburi. The samples consisted of 135 school administrators and teachers in Thamaka school consortium under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi. Obtained by stratified random sampling according to Thamaka school consortium. And 8 keys informants for group discussion obtained by purposive sampling. The tools used in this research is rating Scale questionnaire with content Validity of 1.00 and reliability of 0.98 and a group discussion form the statistical used were percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows: 1) The conditions of management information system in Thamaka school consortium under The Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi. both overall and individual were found at a high level. In order regarding arithmetic means from maximum to minimum were as follow; information collection, information verification, information processing, data and information presentation, and data and information storage. 2) The problem of management information system in Thamaka school consortium under the secondary educational service area office Kanchanaburi. both overall and individual were found at a low level. In order regarding arithmetic means from maximum to minimum were as follow; information collection, information verification, data and information storage and information processing. 3) Guidelines for developing information systems for management of educational institutions in the ThaMaka Campus, Kanchanaburi Secondary Educational Service Area Office, as follows: 3.1) Information collection, Instructors and school directors should meet to discuss plans, with an emphasis on the instructors' capacity to follow directions and their understanding of how to handle the investigation information system. And inspire cooperation from school staff in the gathering of data. Establish a resource to gather data on schools. 3.2)

Information verification, School directors and the information systems department ought to collaborate to ascertain the extent of duties and accountabilities pertaining to the examination of data collected in educational institutions. Auditors need to have specific expertise in data verification. And work together to oversee and monitor data verification and consistency between old and new data. 3.3) Information processing, educational institution administrators should determine the relationship of data. And designate people responsible for data processing. 3.4) Presentation of data and information, data and information should be used in personnel development. And coordinate with other agencies. and incorporate it into decision-making in policy formulation. 3.5) Data and information storage, educational institutions should systematically store data in a format appropriate to data and information. And back up data and information to prevent damage. and has a data and information security system.

Keywords: Conditions Problem, Development Guidelines, Management Information System In Thamaka School

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุน (enabling technology) การพัฒนาประเทศมาโดยตลอดโดยมุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีทีโดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (broadband Internet) กระจายอย่างทั่วถึงเสมือนบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั่วไปประชาชนมีความรอบรู้เข้าถึงสามารถพัฒนา และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างรู้เท่าทันอุตสาหกรรมไอซีทีมีบทบาทเพิ่มขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจ ของประเทศประชาชนมีโอกาสในการสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้นและไอซีทีมีบทบาทต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสำหรับปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนักถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของประเทศไทยที่จะปรับปรุงทิศทาง การดำเนินงานของประเทศด้วยการใช้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีดิจิทัลโดยความท้าทายและโอกาส ของประเทศไทยด้านเศรษฐกิจและสังคมความท้าทายจากพลวัตของเทคโนโลยีดิจิทัลและสถานการณ์ การพัฒนาด้านดิจิทัลของประเทศไทยในปัจจุบันสามารถสรุปโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้ ดังนั้นการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารให้มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการบริหารงานทั้งในและนอกระบบสถานศึกษาให้บุคลากรทางการศึกษาสามารถดำเนินงาน และขับเคลื่อนองค์กรหรือสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ที่สถานศึกษาตั้งไว้ได้ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2564, หน้า 3)

นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นมากมายและกำลังพัฒนาขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยเฉพาะด้านการศึกษา การจัดระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนาต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติในเรื่องของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา ในหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ

ซึ่งการจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แนวคิดและหลักการจัดระบบบริหารสารสนเทศในสถานศึกษา นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานระบบประกัน คุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการสถานศึกษาต้องมีระบบการบริหารจัดการ การศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบถูกต้องสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสามารถเรียกข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา โดยผู้บริหารในสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ ในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ในสถานศึกษาภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ณัฐวดี โพธิ์พรมศรี, พระมหาอุดร อุตตโร (มากติ), และปฏิธรรม สำเนียง, 2566, หน้า 141)

โรงเรียนซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานของการศึกษา จำเป็นต้องปรับปรุงระบบงานข้อมูลสารสนเทศ ของตนเองให้มีประสิทธิภาพที่สุด เพราะระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ในระดับเหนือขึ้นไป หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในภาพรวม ตั้งแต่ระดับอำเภอไปจนถึงระดับประเทศ แต่การดำเนินงานพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานและที่ เกี่ยวข้องมีลักษณะเป็นไปอย่างอิสระ ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพประกอบกับขาดความพร้อมทั้งทางด้าน งบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง เป็นต้น จึงก่อให้เกิดปัญหา ต่าง ๆ อันได้แก่ ปัญหาการผลิต ข้อมูลปฐมภูมิที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วนตามที่ผู้ใช้ต้องการ ปัญหาการจัดเก็บ ข้อมูลทุติยภูมิ ปัญหาการประสานงานเครือข่าย รวมทั้งปัญหาการดำเนินงานสารสนเทศ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลไปถึงการจัดการศึกษาที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน เมื่อพิจารณาคุณภาพ ของสารสนเทศโดยรวมแล้วพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความเข้าใจในงานของระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลและสารสนเทศในแต่ละกลุ่มงานต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ความ เป็นระบบของการจัดเก็บข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศ การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงความสะดวกต่อการสืบค้นหรือการนำไปใช้งานของผู้ที่ต้องการ ยัง ดำเนินไปด้วยความไม่คล่องตัว อีกทั้งบุคลากรของโรงเรียนยังขาดความรู้และประสบการณ์ จึงทำให้ เกิดผลกระทบต่อการทำงานด้านต่าง ๆ ทำให้ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารใน โรงเรียนลดลงและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 15-16)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขต ท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้ระบบ สารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่า มะกาได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของ ผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปส่งเสริมและพัฒนาการ บริหารสารสนเทศและเพื่อการเรียนรู้ในหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ครู ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยการ ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี มีแนวทางในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสหวิทยาเขตท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 227 คน จากสถานศึกษา จำนวน 5 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู ในสถานศึกษาของสหวิทยาเขตท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 135 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1997, pp.607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามสหวิทยาเขตท่ามะกา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา และสหวิทยาเขตท่ามะกา

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 40 ข้อ

2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ซึ่งมี 5 ด้าน คือ ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ

2.3 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามทุกข้อกระทงคำถามได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของกระทงคำถาม พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 40 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์และประสานทางโทรศัพท์ใน การติดตามการเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน เพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 135 ชุด โดย กำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 ทางออนไลน์และผู้วิจัยเก็บ รวบรวมข้อมูลเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 135 ชุด คืน คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 การจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน หัวหน้างานด้านระบบสารสนเทศ จำนวน 2 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 2 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงาน ในสหวิทยาเขตท่ามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.2 การวิเคราะห์สภาพและปัญหาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสห วิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D) จำแนกเป็นรายข้อราย ด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981, p. 195)

4.3 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ด้วยการจัดสนทนากลุ่ม โดย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. สภาพระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรวบรวมข้อมูล รองลงมาคือด้านการตรวจสอบข้อมูลและด้านการประมวลผลข้อมูล ตามลำดับ

2. ปัญหาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรวบรวมข้อมูล รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบข้อมูล และด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการนำเสนอข้อมูลและด้านการ ประมวลผลข้อมูล ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่า มะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ดังนี้

3.1 ด้านการรวบรวมข้อมูล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมครูเพื่อวางแผนการดำเนินงานการกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการรวบรวมข้อมูล มอบหมายบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเป็นผู้รับผิดชอบงานในด้านระบบสารสนเทศการรวบรวมข้อมูล และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จัดทำแหล่งรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน

3.2 ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายงานระบบสารสนเทศควรร่วมมือกันกำหนดขอบข่ายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในสถานศึกษา และร่วมมือกันกำกับติดตามการตรวจสอบข้อมูลและความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่

3.3 ด้านการประมวลผลข้อมูล มีแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูลและกำหนดผู้รับผิดชอบด้านการประมวลผลข้อมูล

3.4 ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรและประสานกับหน่วยงานอื่นและนำมาประกอบในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย

3.5 ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูลและสารสนเทศ และการสำรองข้อมูลสารสนเทศเพื่อป้องกันความเสียหายมีระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลและสารสนเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการบริหารงานระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการบริหารงานต่อสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา มีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ครบถ้วนและตรงต่อความต้องการ ได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานโครงการการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ การปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา โดยมีโครงการจัดทำและให้บริการข้อมูลและระบบสารสนเทศในโรงเรียนซึ่งเป็นหนึ่งในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนวรรณ นันทเกษตร (2561) ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าสภาพการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ทุมรัตน์ อโนทัย ประสาน และปรีชา สามัคคี (2563) ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ปัญหาระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะการบริหารงานระบบสารสนเทศมี

ความสำคัญต่อการบริหารงานต่อสถานศึกษาในสหวิทยาเขตท่ามะกา จึงมีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ครบถ้วนและตรงต่อความต้องการ ได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานโครงการการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ การปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา โดยมีโครงการจัดทำและให้บริการข้อมูลและระบบสารสนเทศในสถานศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามแผนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชริตา บัณฑุกาญจน์ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหา การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับน้อย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวใจ วงศิลา (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสหวิทยาเขต ท่ามะกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า มี 5 ระดับ คือ 1) ด้านการรวบรวมข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมครูเพื่อวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน ในการรวบรวมข้อมูล มอบหมายบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเป็นผู้รับผิดชอบงานในด้านระบบสารสนเทศการรวบรวมข้อมูล ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จัดทำแหล่งรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานระบบสารสนเทศในโรงเรียนการดำเนินงานตามแผนงาน จัดประชุมวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรและผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ด้านระบบสารสนเทศในทุกปีการศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานและพัฒนาการดำเนินงานระบบสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา หาผลดี (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ได้เสนอความเห็นไว้ว่า แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการรวบรวมข้อมูล ควรคำนึงถึงความต้องการของการนำไปใช้และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายงานระบบสารสนเทศควรร่วมมือกันกำหนดขอบข่ายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในสถานศึกษา ร่วมมือกันกำกับติดตามการตรวจสอบข้อมูลและความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่และผู้ตรวจสอบต้องมีความรู้เฉพาะทางในการตรวจสอบข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริินภา แก้วกามา (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสีคิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ได้เสนอความเห็นการพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการตรวจสอบข้อมูลไว้ว่าควรมีแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการตรวจสอบข้อมูล ประกอบด้วย ควรมีการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศและมีความต้องการพัฒนาตามลำดับ ดังนี้ ควรจัดอบรมให้มีความรู้และเทคนิควิธีแก่ผู้มีหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูล ควรดำเนินการจัดอบรมบุคลากรผู้ที่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลของโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ วัตถุประสงค์และวิธีการตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน ควรจัดให้ความรู้ทางสถิติและเทคนิคแก่ผู้มีหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลควรจัดหาบุคลากรในการประมวลผลข้อมูลให้เพียงพอ ควรมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นไปตามสภาพและระยะเวลาข้อมูลแต่ละประเภท และควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติงานสารสนเทศ

ในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถ เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการประมวลผลข้อมูล ควรมีการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูล กำหนดผู้รับผิดชอบด้านการประมวลผลข้อมูลและพัฒนาเครื่องมือที่ทันสมัยในการประมวลผลข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวรรณ คัมปลี (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้เสนอความเห็นไว้ว่า แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการประมวลผลข้อมูล ควรมีการประชุมนิเทศและติดตามการประมวลผลข้อมูลควรมีการจัดเก็บข้อมูลไว้ที่หน่วยงานส่วนกลางเพื่อลดความซ้ำซ้อน และควรมีการจำแนกข้อมูลตามความจำเป็นของการบริหาร 4) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ควรนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร ใช้ประสานกับหน่วยงานอื่น และนำมาประกอบในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวใจ วงศ์ลา (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้เสนอความเห็นแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการนำเสนอข้อมูล ได้สรุปความเห็นไว้ว่า ประเมินผลการนำข้อมูลไปใช้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการระยะเวลาในการเผยแพร่และนำข้อมูลไปใช้อย่างชัดเจนและควรจัดอบรมให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับการสืบค้นเพื่อเข้าใช้ข้อมูลจากส่วนกลางของสถานศึกษา และ 5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ควรมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูลและสารสนเทศ การสำรองข้อมูลและสารสนเทศเพื่อป้องกันความเสียหาย และมีระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลและสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวรรณ คัมปลี (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้เสนอความเห็นแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ไว้ว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ควรมีการจัดเก็บข้อมูลไว้ที่หน่วยงานส่วนกลางเพื่อลดความซ้ำซ้อน และควรมีการจำแนกข้อมูลตามความจำเป็นของการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมครูเพื่อวางแผนการดำเนินงานการกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานให้กับบุคลากรที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเป็นผู้รับผิดชอบงานในด้านระบบสารสนเทศการรวบรวมข้อมูล

1.3 สถานศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จัดทำแหล่งรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานบริหารงานระบบสารสนเทศ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2564). นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580). ค้นจาก <https://www.mdes.go.th/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิราวรรณ คุ่มปลี. (2558). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชรีดา บัณฑุกาญจน์. (2559). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดาวใจ วงศิลา. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนวรรณ นันทเกษตร. (2559). การจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (ภาคานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ฤทัยรัตน์ ทุมรัตน์, อโนทัย ประสาน และปรีชา สามัคคี. (2563). การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา, 17(77), 100-112.
- ศิรินภา แก้วกามา. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสี่คิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนันทา หาผลดี. (2557). แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31. วารสารบัณฑิตศึกษา, 11(54), 201-202.